

ARPA ANBARI OLSA...

BİRKAÇ müşahede:

Bir - iki sene oluyor. Bir Amerikalı zengin artist, İstanbul mezarlıklarından birinden kaldırılmış alelâde bir mezar taşını dışarı çıkarırken:

— Antikadır! diye yakaladılar. Sonra ne oldu bilmem; ama çok defa sokaklara dökülen bir mezar taşını yakaladılar, dışarı çıkmasına müsaade etmedilerdi.

Derken, Resim ve Heykel Müzesi'nin, yangın tehlikesine maruz olduğu endişesiyle bu güzel müzeyi halka kapadılar.

Bu arada da, eski eserleri koruma ve kaçırılmadan kurtarma için şimdi tafsîlâtını veremeyeceğim çabalar yaptılar. Öyle kanunlar çıkardılar ki, büyük annemizin nalınlarını antikadır ve millî servettir diye başkasına satamaz oldular.

Ve bu sırada Ankara civarında Gordium = Gordiom Müzesi'nin soyulduğu haberi top gibi patladı. Bu müze, Frikyâ Krallığının pek kıymetli birtakım antika eserlerini sergiliyormuş. Ben görmedim, fakat müze soyulduktan sonra verilen malûmat bunu gösterdi.

Nasıl olmuş bu hırsızlık? Müzenin bekçisi içerde ışık görmüş. Yavaşça girmiş, bakmış ki, hırsızlar var. Korkmuş, köye gidip yardım istemiş. Muhtar:

— Bırak onu, sabaha bakarız... cevabını vermiş. Sabah geldikleri zaman hırsızlar saygısızlık etmişler. Hem müzeyi soymuşlar, hem de jandarmayı beklememişler.

İşte bizim tutarlı olmayan tarafımız bu! Bir mezar taşını, bir çift nalını antikadır, millî servettir diye dışarı koyvermiyoruz. Ama bu kadar zengin bir müzeyi köylük bir yerde açıyor ve içine silâhsız bir bekçi koymakla yetiniyoruz. Bir gıyabî telefon dostum var. Her gün ahval ve neşriyat hakkında beni aydınlatır. Bu hâdiseden müteessir olmuş.

— Arpa anbarı olsa, böyle bekletilmez... dedi. Çok doğru buldum ve bu yazıma başlık yaptım.

Bizim bu hakikî millî servetimizi şimdi nasıl bulacağız? Alâkalı müdürler:

— Efendim, etrafa resimlerini gönderdik. Hırsızlar çaldıklarını satamazlar.

Ne zayıf bir teselli. Hani Nasreddin Hoca, bir takım ciğer almış. Nasıl pişirileceğini de ciğerciden öğrenip, bir kâğıda yazmış. Dalgın dalgın elinde ciğerle giderken, bir çaylak gelip ciğeri kapınca, uçup gitmiş. Hoca arkasından:

— İşine yaramaz, reçetesi bende, pişiremezsin! diye kâğıdı arkasından sallamış. O sözler de, Hoca'nın bu tesellisine benzemiyor mu?

Bu Gordiyom şehri, Frikyâ'nın pek mamur bir başkentiymiş. Büyük İskender buraları teshir ederken, bu şehirde meşhur ve kimsenin çözemediği bir düğüm varmış. Onu göstermişler.

— Çözebilir misiniz? demişler. Bakmış ve kılıcını çekip, düğümü kesmiş. Bu hâdise tarihe böylece "Gordiyom Düğümü" ismiyle geçmiştir.

Acaba diyorum - dikkat edin! - bu Gordiyom sözüyle kördüğüm arasında bir istikak münasebeti var mı? Yâni kördüğüm sözü bundan mı alınmış? Ben şüphelendim. Siz de düşünün. Ama bunu halletmek, müzelerimizin bekçisiz ve muhafazasız halini düzeltemez. Müzeler müdürlükleri hiç mi düşünmezler? Öteki müzelerimiz de aynı durumda kendilerini, o kıymetli eserlerden kurtaracak hırsızları beklemektedir.

Uyanın beyler, uyanın! (Ya Hafız) levhasıyla yangından korunmak devri geçti. İnsanın gözünden sürmeyi, zihninden bulguyu çalıyorlar. Antika çalmak, saz çalmaya benzemez. Hoşumuza gitmiyor. Bunu soran, sual eden çıkabilir. Çıkmasa da, siz kendi vicdanınıza bu tasasızlıktan ve tedbirsizlikten dolayı bir cevap verebilir misiniz?

Uyanın Allahaşkına... Yoksa, bir komisyon da sizin için kurarız.